

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

340 / 21022014

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
90/4.03.2014

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege privind transmiterea unor bunuri imobile dezafectate din domeniul privat al statului și administrarea autorității publice centrale în proprietatea privată a autorităților administrației publice locale*”, inițiată de domnul deputat PNL George Scutaru și un grup de parlamentari – Grupurile parlamentare ale PSD, PNL, PD-L, PP-DD, PC, UDMR (Bp. 782/2013).

I. Principalele reglementări

Această inițiativă legislativă are ca obiect de reglementare trecerea unor bunuri imobile dezafectate din domeniul public și privat al statului și din administrarea autorităților publice centrale în proprietatea publică și privată a autorităților administrației publice locale, în vederea realizării unor activități economice, sociale sau administrative de utilitate publică.

În acest sens, inițiativa legislativă prevede următoarele:

- în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a acestei legi, autoritățile publice centrale ce dețin în administrare imobile dezafectate să inventarieze clădirile și terenurile vizate de aceste prevederi;

- autoritățile administrației publice locale, prin hotărâri ale consiliilor locale sau ale consiliilor județene (în cadrul cărora se precizează utilitatea imobilului și sursa fondurilor necesare pentru preluarea, amenajarea, utilizarea și întreținerea acestuia), să solicite autorităților publice centrale transmiterea clădirilor și/sau terenurilor dezafectate, acestea urmând a fi atribuite în baza unei cereri motivate;

- obligația autorităților publice centrale de a răspunde solicitărilor în termen de 90 de zile, putând emite un aviz negativ numai în cazul în care prezintă un plan de dezvoltare care să se materializeze în maximum 24 de luni;

- introducerea interdicției de a înstrăina sau de a supune executării silite timp de 3 ani imobilele dezafectate ce fac obiectul inițiativei legislative.

II. Observații

1. Bunurile aflate în proprietatea statului au, *de lege lata*, regimuri juridice diferite după cum sunt în proprietatea publică sau privată.

Astfel, în cazul bunurilor aflate în proprietatea publică a statului, potrivit art. 136 alin. (4) din *Constituția României, republicată*, și art. 861 din *Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare*, proprietatea acestora nu se stinge prin neuz. În consecință, dispoziția juridică nu se poate exercita prin înstrăinarea bunurilor aflate în proprietatea publică, cum se prevede prin inițiativa legislativă, deoarece bunurile din domeniul public sunt scoase din circuitul civil general, sub sancțiunea nulității (art. 1253 – *Nulitatea virtuală din Codul civil*).

Conform art. 9 alin. (1) din *Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică, cu modificările și completările ulterioare*, „*Trecerea unui bun din domeniul public al statului în domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale se face la cererea consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local, după caz, prin hotărâre a Guvernului*”, cu elementele prevăzute de normele elaborate de Ministerul Finanțelor Publice în acest domeniu.

Conform art. 10 alin. (2) din *Legea nr. 213/1998*, „*Trecerea din domeniul public în domeniul privat se face, după caz, prin hotărâre a Guvernului, a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local, dacă prin Constituție sau prin lege nu se dispune altfel*”.

În ceea ce privește bunurile proprietate privată a statului, precizăm că potrivit art. 44 alin. (2) și (3) din *Constituție*, proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular și nimeni nu poate fi

expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită, potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire.

Potrivit art. 553 alin. (4) din *Codul civil*, „*Bunurile obiect al proprietății private, indiferent de titular, sunt și rămân în circuitul civil, dacă prin lege nu se dispune altfel. Ele pot fi înstrăinate, pot face obiectul unei urmăriri silite și pot fi dobândite prin orice mod prevăzut de lege*”.

Potrivit art. 223 din *Codul civil*, „*În raporturile civile în care se prezintă nemijlocit, în nume propriu, ca titular de drepturi și obligații, statul participă prin Ministerul Finanțelor Publice, afară de cazul în care legea stabilește un alt organ în acest sens*”.

2. Soluțiile legislative preconizate la **art. 6 alin. (2) și alin. (3)** din inițiativa legislativă își propun să instituie un regim juridic diferit pentru anumite bunuri imobile (imobile dezafectate potrivit definiției din propunerea legislativă), în sensul instituirii posibilității de trecere a unor astfel de bunuri prin hotărârea autorităților locale, din proprietatea publică sau privată a statului, în proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale, cu afectarea dispozițiilor constituționale privind inalienabilitatea bunurilor aflate în proprietatea publică a statului, precum și cu anihilarea totală a dreptului de dispoziție al proprietarului (în speță, statul) asupra imobilelor aflate în proprietatea privată, garantată de *Legea fundamentală*.

Norma propusă nu prevede în sarcina dobânditorului (unitatea administrativ-teritorială în proprietatea căreia este trecut bunul) plata către proprietarul bunului a unei contraprestații, de unde rezultă că se propune transmiterea, respectiv dobândirea dreptului de proprietate cu titlu gratuit, cu o posibilă afectare a dispozițiilor constituționale¹ privind protejarea dreptului de proprietate privată a statului, proprietatea fiind garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular.

În concluzie, în considerarea argumentelor invocate de inițiatori în instrumentul de prezentare și motivare (se susține că „*autoritățile publice locale știu cel mai bine cum să fructifice, în mod profitabil pentru comunitatea respectivă, acele spații sau terenuri dezafectate aflate pe teritoriul lor*”), arătăm că și statul, ca titular de drepturi și obligații, poate dispune asupra bunurilor aflate în proprietatea sa privată în sensul transmiterii, în condițiile legii, pe calea dreptului comun, în proprietatea privată a unor unități

¹ ARTICOLUL 44

(2) Proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular. Cetățenii străini și apatrizii pot dobândi dreptul de proprietate privată asupra terenurilor numai în condițiile rezultate din aderarea României la Uniunea Europeană și din alte tratate internaționale la care România este parte, pe bază de reciprocitate, în condițiile prevăzute prin lege organică, precum și prin moștenire legală.

ARTICOLUL 136

(5) Proprietatea privată este inviolabilă, în condițiile legii organice.

administrativ-teritoriale, a unor astfel de bunuri, atunci când apreciază că se justifică.

Mai mult, referitor la bunurile proprietate publică a statului, semnalăm că bunurile în cauză ar putea face obiectul unor transmiteri cu caracter individual, în cadrul legal existent, respectiv fie potrivit dispozițiilor art. 9 alin. (1) din *Legea nr. 213/1998*, din proprietatea publică a statului în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, fie potrivit dispozițiilor art. 867 alin. (1) din *Legea nr. 287/2009*, din administrarea Ministerului Apărării Naționale în administrarea autorităților publice locale, pe calea unei hotărâri a Guvernului, la cererea, temeinic fundamentată, a acestor autorități, nefiind, astfel, necesară instituirea unei reglementări generale la nivel de lege, scopul reglementării propuse putând fi atins în condițiile reglementărilor legale în vigoare, prin modalitățile juridice prezentate.

3. Dispozițiile **art. 6 alin. (3)** din propunerea legislativă prevăd că, în cazul în care, în termen de 90 de zile de la data efectuării solicitării de transfer către autoritatea centrală deținătoare a bunului, aceasta nu răspunde, *„autoritatea locală solicitantă va emite o hotărâre de trecere în patrimoniul său a imobilului respectiv”*.

Precizăm că aceste dispoziții încalcă prevederile art. 136 alin. (2), (4) și (5) din *Constituția României, republicată*, conform cărora:

„(2) Proprietatea publică este garantată și ocrotită prin lege și aparține statului sau unităților administrativ-teritoriale.

(4) Bunurile proprietate publică sunt inalienabile. În condițiile legii organice, ele pot fi date în administrare regiilor autonome ori instituțiilor publice sau pot fi concesionate ori închiriate; de asemenea, ele pot fi date în folosință gratuită instituțiilor de utilitate publică.

(5) Proprietatea privată este inviolabilă, în condițiile legii organice”.

Totodată, potrivit normelor juridice generale, nimeni nu poate da/dispune asupra a ceea ce nu are/posedă (*„nemo dat quod non habet”*), o asemenea conduită fiind sancționabilă penal.

De asemenea, modalitatea de transfer a unui bun proprietate publică a statului în domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale se realizează în condițiile legii, prin hotărâre a Guvernului, act administrativ cu forță juridică superioară hotărârilor de consiliu local sau județean. Reglementarea posibilității ca autoritățile locale să preia direct prin hotărâri de consiliu local sau județean bunuri aflate în domeniul public al statului, creează serioase riscuri de securitate națională.

Astfel, posibilitatea ca o autoritate publică locală să dispună asupra patrimoniului unei autorități publice centrale contravine dispozițiilor

Legii nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, care prevede că „Guvernul este autoritatea publică a puterii executive, care (...) exercită conducerea generală a administrației publice”.

4. În ceea ce privește imobilele aflate în administrarea Ministerului Apărării Naționale, precizăm că ministerul a răspuns întotdeauna solicitărilor venite din partea autorităților publice locale de transmitere a unora dintre acestea, însă multe dintre aceste imobile, chiar dacă nu sunt ocupate de unități militare, sunt necesare instituției militare pentru constituirea unei rezerve, pentru derularea de exerciții specifice sau pentru punerea la dispoziție, conform înțelegerilor tehnice care se încheie cu structurile Alianței Nord-Atlantice privind acordarea unor facilități de infrastructură.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Victor-Viorel PONTA

Domnului senator George – Crin Laurențiu Antonescu
Președintele Senatului